

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๐ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๓๖/๒๕๖๔

เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ต่อบุคคล กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติต่อผู้ร้องไม่เหมาะสมระหว่าง
การกักตัวตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง แพทย์ประจำสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ ที่ ๑
คณะกรรมการประจำสถานที่กักกันโรคแห่งรัฐ ที่ ๒
แพทย์ประจำศูนย์สุขภาพจิตที่ ๖ กรมสุขภาพจิต ที่ ๓
แพทย์ประจำโรงพยาบาลชลบุรี ที่ ๔

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๙/๒๕๖๔
ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องอาศัยอยู่ในประเทศ ████████ โดยถือสัญชาติไทย
และสัญชาติ ████████ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผู้ร้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ████████
ให้เดินทางกลับประเทศไทยได้เป็นกรณีฉุกเฉิน เนื่องจากบิดาของผู้ร้องมีอาการป่วยและต้องเข้ารับ
การผ่าตัด ผู้ร้องจึงเดินทางกลับประเทศไทยโดยสายการบินของบริษัท ████████
เที่ยวบินที่ ████████ ถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๕.๒๕ นาฬิกา
และได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคติดต่อของกระทรวงสาธารณสุข โดยเข้ารับการกักตัวที่โรงแรม
██████████ จังหวัดชลบุรี ซึ่งก่อนเข้าห้องพักผู้ร้องต้องผ่านการสอบประวัติจึงได้แจ้งต่อ
ผู้ถูกร้องที่ ๑ ว่า ผู้ร้องมีโรคประจำตัว คือ โรค Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD)^๑ และ
โรค Social Anxiety Disorder ...

^๑โรค PTSD หรือ Post-Traumatic Stress Disorder เป็นโรคจิตเภทชนิดหนึ่งที่เกิดจากสภาวะจิตใจของผู้ป่วยได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์เลวร้าย เช่น การก่อการร้าย สงคราม การถูกข่มขืน ประสบภัยพิบัติ
ประสบอุบัติเหตุ เป็นต้น ซึ่งผู้ป่วยอาจจะเป็นผู้ที่ประสบเหตุการณ์โดยตรง หรือเป็นผู้ที่ได้รับการสูญเสียจากเหตุการณ์ทางอ้อม

โรค Social Anxiety Disorder^๒ โดยเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่องจากทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวของผู้ร้องที่ประเทศ ████████ เป็นระยะเวลา ๔ - ๕ ปี พร้อมทั้งได้แสดงยาที่ต้องรับประทานประจำวันแก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ต่อมาระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องถูกส่งไปกักตัวในแผนกควบคุมและป้องกันโรคของโรงพยาบาลชลบุรีเพียงคนเดียวโดยไม่ทราบสาเหตุของการส่งตัว ซึ่งระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผู้ร้องทราบว่าผู้ถูกร้องที่ ๔ ได้โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับอาการป่วยของผู้ร้องจากพี่ชายของผู้ร้อง ซึ่งพี่ชายของผู้ร้อง ได้ยืนยันว่าผู้ร้องมีอาการปกติเหมือนบุคคลทั่วไป จากนั้นผู้ร้องจึงได้ขออนุญาตกลับไปกักตัวที่โรงแรม ████████ แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้ประชุมร่วมกันและมีความเห็นปฏิเสธการรับตัวผู้ร้องกลับไปกักตัวที่โรงแรม ████████ และไม่จัดหาสถานที่กักตัวที่เหมาะสมแห่งอื่นให้แก่ผู้ร้อง หลังจากกักตัวครบกำหนดผลการตรวจปรากฏว่าผู้ร้องไม่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยผู้ร้องกล่าวอ้างว่าระหว่างที่ถูกควบคุมตัวที่โรงพยาบาลชลบุรีได้ถูกผู้ถูกร้องที่ ๔ ละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายประการ เช่น ๑) ถูกควบคุมตัวให้สูญเสียอิสรภาพ ๒) ถูกบังคับให้ลงลายมือชื่อในเอกสาร ๓) ถูกบังคับให้รับประทานยาที่มีฤทธิ์กดประสาทและข่มขู่ว่าหากไม่ปฏิบัติตามจะถูกไฟฟ้าช็อต ๔) ถูกยึดยาที่รับประทานประจำ ซึ่งได้รับจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญส่วนตัวจากประเทศ ████████ ๕) มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดในห้องกักตัวของผู้ร้องตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง ๖) จ่ายยาเกินหรือขาดตามที่แพทย์ของประเทศ ████████ กำหนด ๗) สถานที่กักตัวมีความไม่เหมาะสม เช่น มีการถือคประตุนไม่ให้ผู้ร้องออกจากห้องโดยมีการรับส่งอาหารและน้ำผ่านช่องทางเฉพาะ ผู้ร้องเห็นว่ากรกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ตามผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

/๓. การตรวจสอบ ...

(จาก ภาวะ PTSD ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด , โดย โรงพยาบาล ████████ ๒๕๖๓. สืบค้นจาก <https://www.██████.com>)

^๒โรคลัวสังคมหรือที่เรียกว่า Social Anxiety Disorder คือ การที่ผู้ป่วยมีอาการประหม่า รู้สึกไม่สบายใจ อึดอัด กังวลใจ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่อาจมีผู้อื่นสังเกตจ้องมองตนเอง เช่น การพูดคุยกับคนที่ไม่คุ้นเคย การทำกิจกรรมในที่สาธารณะ หรือนำเสนองานหน้าชั้นเรียน เป็นต้น โดยมีอาการแสดงคือเมื่ออยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว มักใจสั่น มือสั่น เสียงสั่น เหงื่อออกมาก อันเกิดจากความตื่นเต้นและความกังวลที่เกิดขึ้นในจิตใจ (จาก โรคลัวสังคม คืออะไร?, โดย งานสื่อสารองค์กร คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี, ๒๕๖๐. สืบค้นจาก <https://www.rama.mahidol.ac.th>)

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีหนังสือสอบถามข้อเท็จจริงไปยังผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีการชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบโดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังต่อไปนี้

- ๑) หนังสือโรงพยาบาลชลบุรี ที่ ชบ ๐๐๓๒.๑/๒๙๖๗ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๒) หนังสือกรมควบคุมโรค ลับ ที่ สธ ๐๔๐๒.๒/๒๙๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๓) หนังสือโรงพยาบาลชลบุรี ที่ ชบ ๐๐๓๒.๑/๗๙๐๔ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บทบัญญัติของกฎหมาย^๓ และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง^๔ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องเดินทางจากประเทศ [REDACTED] มายังประเทศไทยโดยสายการบินของบริษัท [REDACTED] เที่ยวบินที่ [REDACTED] ถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๕.๒๕ นาฬิกา และเข้ากักตัวที่โรงแรม [REDACTED] จังหวัดชลบุรี ซึ่งก่อนเข้าห้องพักผู้ร้องต้องผ่านการตรวจสอบประวัติ จึงได้แจ้งต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ว่า ผู้ร้องมีโรคประจำตัวคือโรค Post-Traumatic Stress Disorder และโรค Social Anxiety Disorder โดยได้รับการรักษาอย่าง /ต่อเนื่อง ...

^๓รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ

บุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

^๔กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ข้อ ๔

๑. ในภาวะฉุกเฉินสาธารณะซึ่งคุกคามความอยู่รอดของชาติ และได้มีการประกาศภาวะนั้นอย่างเป็นทางการแล้ว รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจใช้มาตรการที่เป็นการเลี่ยงพันธกรณีของตนภายใต้กติกานี้เพียงเท่าที่จำเป็นตามความฉุกเฉินของสถานการณ์ ทั้งนี้ มาตรการเช่นนั้นจะต้องไม่ขัดแย้งต่อพันธกรณีอื่น ๆ ของตน ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นการเลือกปฏิบัติเพียงเหตุแห่งเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา หรือเผ่าพันธุ์ทางสังคม

ต่อเนื่องจากทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวของผู้ร้องในประเทศ ██████████ พร้อมทั้งได้แสดงยาที่ต้องรับประทานประจำวันแก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ต่อมาผู้ร้องได้ถูกส่งไปกักตัวในแผนกควบคุมและป้องกันโรคของโรงพยาบาลชลบุรี ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องจึงได้ขออนุญาตกลับไปกักตัวที่โรงแรม ██████████ แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้ประชุมร่วมกันและมีความเห็นปฏิเสธการรับตัวผู้ร้องกลับไปกักตัวที่โรงแรม ██████████ หลังจากกักตัวครบกำหนดผลการตรวจปรากฏว่าผู้ร้องไม่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ส่งหนังสือลับ ที่ สม ๐๐๐๓/๘๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงผู้ร้องเพื่อเชิญมาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ไปยังภูมิลำเนาของผู้ร้องที่จังหวัด ██████████ และส่งสำเนาหนังสือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่ผู้ร้องระบุไว้ในหนังสือร้องเรียน แต่ปรากฏว่าผู้ร้องไม่มาตามกำหนดนัดหมายและไม่ติดต่อกลับมายังพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังผู้ร้องตามหมายเลขที่ระบุไว้ในหนังสือร้องเรียนเพื่อประสานขอข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน ๔ ครั้ง คือวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ และวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แต่ไม่มีสัญญาณตอบรับจากหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าว

โรงพยาบาลชลบุรีชี้แจงว่า ผู้ร้องเป็นผู้เดินทางกลับจากต่างประเทศจึงต้องปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งประเทศไทยได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โดยทำการกักตัวในสถานที่รัฐบาลกำหนด คือ State quarantine^๕ หรือ Alternative state quarantine^๖ เป็นเวลา ๑๔ วัน ซึ่งผู้ร้องได้เข้าระบบกักตัวที่โรงแรม ██████████ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และต้องอยู่ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แต่ปรากฏว่าผู้ร้องมีภาวะป่วยที่เสี่ยงต่อการทำร้ายตนเอง เป็นข้อบ่งชี้ที่จำเป็นต้องถูกส่งมาทำการรักษาที่โรงพยาบาลชลบุรีตามระบบการส่งต่อ ผู้ร้องจึงถูกส่งตัวไปโรงพยาบาลชลบุรีในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยได้ถูกกักตัวที่หอควบคุมผู้ป่วยโรคติดเชื้อ ซึ่งแยกเป็นห้องเดี่ยวมีห้องน้ำในตัว ติดเครื่องระบายอากาศไม่ติดเครื่องปรับอากาศ และมีกล้องวงจรปิดเพื่อสังเกตพฤติกรรมและเฝ้าระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในผู้ป่วย เช่น ทำร้ายตนเอง อาละวาด หลบหนี เป็นต้น แต่ไม่มีกล้องวงจรปิดในห้องน้ำแต่อย่างใด โดยระบบกล้องวงจรปิดของโรงพยาบาลชลบุรีมีอายุ

/การจัดเก็บ ...

^๕State Quarantine คือ พื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ สำหรับผู้เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ

^๖Alternative State Quarantine หมายถึง สถานที่กักตัวทางเลือกของผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาในราชอาณาจักร โดยใช้สถานประกอบการธุรกิจโรงแรม หรือสถานที่ที่รัฐกำหนดให้เป็นสถานที่กักกันเพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน ตามหลักเกณฑ์แนวทางที่รัฐกำหนดโดยยินยอมชำระค่าใช้จ่ายเองทั้งหมดระหว่างกักกันตนโดยสมัครใจ

การจัดเก็บได้ไม่เกิน ๓๐ วัน หลังจากนั้นจะถูควอนบันทึกซ้ำด้วยไฟล์อื่นต่อไป ซึ่งการติดต่อระหว่างผู้ร้องที่ ๔ กับผู้ร้องจะใช้ Intercom^๗ เพื่อสื่อสารในลักษณะเว้นระยะห่างทางสังคม และอาหารที่ผู้ร้องได้รับเป็นอาหารที่โรงพยาบาลจัดให้อย่างถูกสุขลักษณะตามหลักโภชนาการ นอกจากนี้ผู้ร้องยังสามารถสั่งอาหารที่ต้องการเพิ่มเติมได้ ส่วนในกรณีของการรักษาโรคประจำตัวของผู้ร้องนั้นผู้ร้องเลือกรับประทานยาที่เคยได้รับจากประเทศ ████████ หลังอาหารเช้าเพียงมื้อเดียว ซึ่งเป็นการที่ผู้ร้องลดขนาดยาเองและปฏิเสธยาที่ผู้ร้องที่ ๔ จ่ายให้ อันเป็นยาประเภทและขนาดเดียวกันกับที่แพทย์ของประเทศ ████████ สั่งจ่าย โดยผู้ร้องที่ ๔ ไม่มีการข่มขู่ว่าจะใช้ไฟฟ้ากับผู้ร้องแต่อย่างใด ส่วนการให้ผู้ร้องลงลายมือชื่อยินยอมรักษาเป็นไปตามระเบียบการรับตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลชลบุรี และหากในระหว่างการรักษาผู้ร้องประสงค์จะขอย้ายไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลอื่นจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บัญชาการณส่วนหน้าของสถานกักกันโรคแห่งรัฐนั้น ๆ กรณีประสงค์จะย้ายไปสถานกักกันประเภท Alternative state quarantine อื่น ๆ จะต้องชำระค่าบริการเอง แต่ผู้ร้องไม่ยินดีที่ต้องชำระค่าบริการ

กรมควบคุมโรคชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ผู้บัญชาการณส่วนหน้า ณ สถานที่กักกันโรคแห่งรัฐได้รับรายงานว่าผู้ร้องมีโรคประจำตัว คือ โรค Agoraphobia^๘ โรค Social Phobia Disorder โรค Panic^๙ โรค Post-Traumatic Stress Disorder และโรค Anxiety and Depression ผู้ร้องที่ ๑ จึงได้ทำการซักประวัติเพิ่มเติมพบว่าผู้ร้องมีโรคประจำตัวจริง และรับประทานยา Sertraline^{๑๐} และ / Diazepam ...

^๗Intercom (Inter-Communication) แปลว่า การสื่อสารระหว่างกัน โดยจุดประสงค์ของระบบอินเทอร์เน็ตออกแบบเพื่อใช้ในการสื่อสารแบบ ๑ ต่อ ๑ หรือแบบกลุ่มเล็ก ๆ เฉพาะเจาะจง โดยจะมีแค่เสียง หรือ ทั้งภาพและเสียงก็ได้

^๘โรค Agoraphobia หรือโรคกลัวที่ชุมชน เป็นโรควิตกกังวลประเภทหนึ่ง โดยผู้ป่วยมักรู้สึกกลัวและวิตกกังวลเมื่ออยู่ในสถานที่หรือสถานการณ์ที่ตนคิดว่าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากใครได้หากมีเรื่องร้ายเกิดขึ้น รวมถึงกลัวสถานที่หรือสถานการณ์ที่อาจทำให้รู้สึกอับอายและเกิดอาการตื่นตระหนกได้ ซึ่งไม่ใช่เพียงสถานที่ที่มีคนจำนวนมากเท่านั้น แต่อาจเป็นสถานที่ปิดและคับแคบ รวมถึงอาจกลัวการถูกทิ้งให้อยู่ในบ้านคนเดียวด้วยเช่นกัน (จาก *โรคกลัวที่ชุมชน (AGORAPHOBIA)*, โดย พบแพทย์, ๒๕๖๔. สืบค้นจาก <https://www.pobpad.com>)

^๙โรคแพนิก (Panic Disorder) คือ ภาวะตื่นตระหนกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งโรคนี้นอกจากอาการหวาดกลัวหรือกังวลทั่วไป เนื่องจากผู้ป่วยจะเกิดอาการแพนิก (Panic Attacks) หรือหวาดกลัวอย่างรุนแรง ทั้งที่ตัวเองไม่ได้เผชิญหน้าหรือตกอยู่ในสถานการณ์อันตราย (จาก *โรคแพนิก เป็นได้ไม่รู้ตัว*, โดย โรงพยาบาลวิชัยยุทธ, ๒๕๖๑. สืบค้นจาก <https://www.vichaiyut.com>)

^{๑๐}Sertraline (เซอร์ทราลีน) เป็นยาด้านเศร้าในกลุ่ม Selective Serotonin Reuptake Inhibitor: SSRIs ที่ช่วยปรับการสื่อสารระหว่างเซลล์ประสาทในระบบประสาทส่วนกลางและสารเคมีในสมอง รวมไปถึงช่วยให้สารเคมีในสมองกลับสู่สภาวะปกติ แพทย์จะใช้นานี้ในการรักษาโรคซึมเศร้า (Depression) โรคย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive Compulsive Disorder: OCD) โรคแพนิกหรือโรคตื่นตระหนก (Panic Disorder) โรค PTSD (Post-traumatic Stress Disorder) หรือทาง

Diazepam^{๑๑} เป็นประจำ ต่อมาในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ชักประวัติผู้ร้องเพิ่มเติม โดยระหว่างการชักประวัติผู้ร้องแจ้งว่ามีอาการเครียดเนื่องจากบิดาป่วยเป็นมะเร็งระยะที่ ๔ ต้องการกลับมาประเทศไทยเพื่อดูแลบิดา แต่เมื่อกลับมาต้องโดนกักตัวไม่สามารถดูแลบิดาได้และมีภาวะ Panic Attack จำนวน ๓ ครั้งต่อวัน รับประทานยา Valium จำนวน ๓ เม็ดต่อวันแล้วอาการไม่ดีขึ้น เริ่มมีเสียงในหูบอกให้ไปตาย และให้ข้อมูลว่าจากการลองทำแบบประเมินสุขภาพจิตด้วยตนเองผลการประเมินออกมาแย่งจากเดิม ผู้ร้องกังวลว่าตนเองจะฆ่าตัวตายจึงขอให้ทีมแพทย์คอยสังเกตและร้องขอให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ โทรไปพูดคุยด้วยวันละครั้ง ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงได้ประสานกับผู้ถูกร้องที่ ๓ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและประเมินสุขภาพจิตผู้เข้าพักพบว่ามีสุขภาพจิตแย่งจริง จึงให้ทีมแพทย์ติดตามอย่างใกล้ชิด ต่อมาในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ติดตามอาการพบว่าผู้ร้องนอนไม่หลับ จึงได้ปรึกษาจิตแพทย์โรงพยาบาลอานันทมหิดล โดยพิจารณาให้ยานอนหลับเพิ่มและหารื้อในที่ประชุมของผู้ถูกร้องที่ ๒ ขอย้ายผู้ร้องลงมาที่ชั้น ๓ เพื่อให้สามารถดูแลได้ใกล้ชิด ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ย้ายผู้ร้องมาพักที่ห้อง ████████ และในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ติดตามอาการพบว่าผู้ร้องมีอาการหลับ ๆ ตื่น ๆ หลับไม่เต็มที่ การรับรู้ข้าง เริ่มจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ได้ รับประทานอาหารแทบจะไม่ได้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงได้สอบถามผู้ร้องว่าประสงค์จะพบจิตแพทย์หรือไม่ ซึ่งผู้ร้องตัดสินใจขอเข้าพบจิตแพทย์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงได้ปรึกษากับผู้ถูกร้องที่ ๓ ในการส่งตัวผู้ร้องเข้าเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลชลบุรี ซึ่งในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ น. ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ประชุมประจำวันและได้รับรายงานจากผู้ถูกร้องที่ ๑ ว่าได้ติดตามการรักษาผู้ร้องกับผู้ถูกร้องที่ ๔ และมีความเห็นตรงกันว่าควรให้ผู้ร้องรักษาตัวต่อไป ผู้บัญชาการณส่วนหน้า ณ สถานกักกันโรคแห่งรัฐ จึงมีคำสั่งให้ผู้ร้องกักตัวที่โรงพยาบาลชลบุรีต่อไปตามความเห็นของมติที่ประชุมของผู้ถูกร้องที่ ๒ เพื่อป้องกันอันตรายกับผู้ร้อง บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้บำบัดรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องทั้งสี่ปฏิบัติต่อผู้ร้องไม่เหมาะสมระหว่างการกักตัวตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

/พิจารณา ...

การแพทย์เรียกว่า โรคเครียดจากเหตุการณ์ร้ายแรง กลุ่มอาการผิดปกติรุนแรงก่อนมีประจำเดือน (Premenstrual Dysphoric Disorder: PMDD) (จาก *Sertraline (เซอร์ทราลีน)*, โดย พบแพทย์, ๒๕๖๔. สืบค้นจาก <https://www.pobpad.com/sertraline>)

^{๑๑}ไดอะซีแพม หรือ ไดอะซีแพม (Diazepam) หรือยาที่คนทั่วไปรู้จักในชื่อทางการค้าว่า วาเลียม หรือ แวลีียม (Valium) จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดหนึ่งในกลุ่มเบนโซไดอะซีปีน (Benzodiazepine) ซึ่งออกฤทธิ์ที่สมองหรือระบบประสาทส่วนกลาง (CNS) ที่มีระยะการออกฤทธิ์ปานกลาง ในทางการแพทย์ใช้ยานี้เป็นยากล่อมประสาทหรือสงบประสาท (Tranquilizer) ทำให้จิตใจสงบ ใช้สำหรับรักษาอาการผิดปกติทางอารมณ์ เช่น ความเครียด ความวิตกกังวล ทำให้กล้ามเนื้อคลายตัว แก้อาการชัก เป็นต้น (จาก *ไดอะซีแพม (Diazepam) สรรพคุณ วิธีใช้ ผลข้างเคียง*, โดย Medthai, ๒๕๖๐. สืบค้นจาก <https://medthai.com>)

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเป็นบุคคลที่เดินทางมาจากต่างประเทศซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ตามมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แนบท้ายคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ที่ ๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยต้องเข้ารับการกักกันและต้องปฏิบัติ ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ณ สถานที่ที่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อกำหนดภายใน ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน โดยผู้ร้องได้เข้ากักตัวที่โรงแรม ██████████ ซึ่งเป็นสถาน กักกันประเภท State Quarantine ที่รัฐจัดทำให้ซึ่งไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ร้องมีภาวะป่วยที่เสี่ยงต่อการทำร้ายตนเอง จึงเป็นข้อบ่งชี้ที่จำเป็นต้องถูกส่งไป รักษาที่โรงพยาบาลชลบุรี โดยโรงพยาบาลชลบุรีซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกร้องที่ ๔ มีหนังสือ ยืนยันว่าในระหว่างที่ผู้ร้องรักษาตัวที่โรงพยาบาลชลบุรี ผู้ถูกร้องที่ ๔ ไม่ได้กระทำในลักษณะ ที่ไม่เหมาะสมต่อผู้ร้องตามที่มีการกล่าวอ้างแต่อย่างใด รวมถึงกรมควบคุมโรคได้ให้สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรคที่ ๖ ชลบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว โดยเห็นว่าการดำเนินการของ ผู้ถูกร้องที่ ๑ - ๔ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายใต้ดุลพินิจของแพทย์ผู้ทำการตรวจ รักษา ซึ่งหากพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วเห็นว่าในเบื้องต้นผู้ร้องได้รับสิทธิในการเข้ารับการรักษา และได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตามที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้การรับรองและคุ้มครองไว้แล้ว

ส่วนในกรณีปัญหาอื่นตามที่มีการกล่าวอ้างนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการชี้แจง ข้อเท็จจริงรวมถึงแนวทางการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มาด้วยแล้ว แต่เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ สามารถติดต่อผู้ร้องเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ กรณีจึงเป็นเรื่องที่ข้อเท็จจริงไม่เพียงพอต่อการ พิจารณาและไม่สามารถติดต่อผู้ร้องได้ ทั้งการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๗) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๑๗ (๑) ของระเบียบคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาสั่งยุติเรื่อง โดยหากความปรากฏใน ภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะดังกล่าว จึงเห็นควรยุติเรื่อง

๕. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุม ด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๔ (๑๐) เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ จึงมีมติให้ยุติเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลิกสิทธิ์

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

with you